

vafestivaalilla Ranskassa tehdyn haastattelun jälkeen Israelin tilanne on tietysti kuummentunut taas pahasti. Joe Sacco on juuri julkaissut ensimmäisen lyhyen sarjakuvansa seuraavasta matkakohteestaan Bosniaan Zero Zero -vaihtoehdosarjakuvalehdessä.

Siinä hän kertoo jouluisesta retkestään kahden amerikkalaisen radiotoimittajan kanssa väijymään haastattelua serbien pahamaineiselta johtajalta Milosovic Karadzicilta Daytonin rauhansopimuksen jälkeen.

“Olin Sarajevossa ja Koradzessa

Karadzic Saccon piirtämänä

syyskuusta -95 helmikuuhun -96. Teen samaa kuin Palestiinassakin, tapasin ja haastattelin mahdollisimman monia. Teen matkasta yhden 150-sivuisen sarjakuvakirjan, jolle toivon löytäväni kirjakustantamon, jotta se leviäisi sarjakuvakauppojen ohella kirjakauppoihin.”

“Lisäksi teen eri lehtiin sarjan lyhyitä tarinoita ja henkilökuvia. Tahdon käsitellä aihetta myös serbien näkökulmasta. Heidät kun on kuvattu maailmalla pahimpina teurastajina”, aina totuuden toistakin puolta hakeva Joe Sacco toteaa. ○

Taidesarjakuva orastaa Israelissa

Batia Koltonin Eck ova souljahia

arabialainen ja juutalainen kulttuuri ovat paljolti samaa perua. Kummassakin on perinteisesti esimerkiksi suhtauduttu nihkeästi kuviin. Miehitystyssä Palestiinassa ihmisillä on muutakin ajateltavaa kuin taiteen, vaikkapa sarjakuvien, tekeminen. Israelissakaan ei juuri ole piirretty sarjakuvia ennen kuin nyt.

“Niin, meillä ei ole ollenkaan sarjakuvaperinnettä. Perinteinen juutalainen

laki kieltää etenkin ihmisten kuvallisen esittämisen. Sarjakuva alkaa viimeinkin kehittyä meillä, koska olemme saaneet vaikutteita ulkomailta”, Mira Friedman sanoo.

“Tel Avivissa ollaan modernimpia. Ihmiset, jotka tahtovat lukea sarjakuvia, tilaavat niitä yleensä postitse Yhdysvalloista. Sanomalehdissä on kyllä poliittisia pilakuvia ja jonkin verran strippisarjoja”, Batia Kolton jatkaa.

Tytöt kuuluvat Actus Tragicus -taiteilijaryhmään, joka on alkanut julkaista sarjakuvia viime vuoden lopulla. Ryhmän neljä naista ja kaksi miestä ovat ammatiltaan graafikoita. Mira ja Batia toteavat, että sarjakuvaperinteen puuttumisen takia orastava laiteenlaji ei ole leimautunut enempää miesten kuin naistenkaan välineeksi.

Amerikkalainen Joe Sacco saa ainakin toistaiseksi huolentia Israelin ja Palestiinan konfliktin sarjakuvaaamisesta yksin. Actus Tragicus -ryhmän sarjakuvat ovat europaalaistyylisiä taidetta eivätkä puutu ainakaan suoranaisesti nykypoliittikkaan.

“Teen työkseni tietokonegrafiikkaa. Sarjakuvani maalaan skannattujen va-

lokuvien päälle tietokoneen ruudulla. Eck Ova Souljah -albumini dialogi on rap-runoutta. Sitä pitää lukea ääneen, jotta kieltä edes voisi ymmärtää. Tarina kertoo suvustani sodan jälkeisen ruokapulan aikaan”, Batia selittää vaikuttavan omalaatuista tekniikkaansa.

“Aloitin sarjakuvien tekemisen pari vuotta sitten. Minua kiinnosti yhdistää piirtäminen ja tarinat. Teen myös strippejä sanomalehtiin”, Batia kertoo.

“Minä en ole aiemmin tehnyt sarjakuvia. Olen kuvittaja ja aloitin tämän, kun muu ryhmä pyysi minut mukaan. Zipped kertoo miehestä, jolla on vetoketju rinnassaan. Siitä hän viskaa sisään kaikki häiritsevät asiat, joista tahtoo päästä eroon. Mutta siellähän ne vain hautuvat. Jutun voi

tulkita feministiseksi. Vetoketjusta putkahtaa lopulta lapsikin”, Mira pohtii.

Ryhmä on julkaissut toistaiseksi neljä englanninkielistä minialbumia, joita se esitteli Angoullemen sarjakuvafestivaalilla. Ja mikäs oli esitellessä. Ne ovat laadukkaita töitä, aloittelijoiden tekemiksi hämmästyttävän kunnianhimoisia ja kypsä. ○

Harri Röpötti